

UNIVERSITÀ DI NAPOLI
L'ORIENTALE

DLLC
DIPARTIMENTO DI
STUDI LETTERARI,
LINGUISTICI E COMPARATIVI

BICENTENARY
OF THE HUNGARIAN
ACADEMY
OF SCIENCES

ISUECO
Centro Interdisciplinare di Studi Europei
e per l'Europa Centro-Orientale

Accademia d'Ungheria
Roma

Nemzetközi konferencia
International Conference
Conferenza internazionale

Tudományos bizottság | Scientific Committee | Comitato Scientifico

Judit Baranyiné Kóczy (University of Pannonia) • Anikó Beregszászi (Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian University) • Stefano Bottoni (University of Florence) • István Csernicskó (Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian University – University of Pannonia) • Ágnes Darab (University of Miskolc) • Amedeo Di Francesco (University of Cassino and Southern Lazio) • Kornélia Hires-László (Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian University) • Szabolcs János (Partium Christian University – Eszterházy Károly Catholic University) • Farkas Gábor Kiss (Eötvös Loránd University) • Imre Kőrösi (University of Miskolc) • István Ladányi (University of Pannonia) • Norbert András Mátyus (Pázmány Péter Catholic University) • János D. Mekis (University of Pécs) • Andor Mészáros (Eötvös Loránd University) • Rosanna Morabito (University of Naples L'Orientale) • Judit Papp (University of Naples L'Orientale) • Katalin Pelczéder (University of Pannonia) • Judit Pieldner (Sapientia Hungarian University of Transylvania) • Tünde Szabó (University of Pécs) • Dorottya Anna Szávai (Constantine the Philosopher University in Nitra) • Zsuzsanna-Mónika Tapodi (Sapientia Hungarian University of Transylvania) • Roberto Tottoli (University of Naples L'Orientale)

Szervezőbizottság | Organizing Committee | Comitato organizzativo

Judit Papp (University of Naples L'Orientale) • Katalin Pelczéder (University of Pannonia) • Dorottya Anna Szávai (Constantine the Philosopher University in Nitra) • Office of International Relations and Student Mobility (University of Naples L'Orientale) • Human Resources and Finance Office – Departmental Activities (DSLCC, University of Naples L'Orientale): Luigi Mondo • Pietro Riccio

A konferencia titkársága | Secretariat | Segreteria

Viola Diletta Barbato • Dóra Jani • Francesco Petrucci

Múlt és jövő között:

irodalmi és nyelvtudományi kutatások
a Magyar Tudományos Akadémia
200. évfordulója alkalmából

Between Past and Future:

Literary and Linguistic Research
on the Bicentenary of the
Hungarian Academy of Sciences

Tra passato e futuro:

ricerca letteraria e linguistica
nel bicentenario dell'Accademia
Ungherese delle Scienze

A konferencia Zoom-linkje
Online via Zoom | Collegamento Zoom
<https://us02web.zoom.us/j/84274190060>

A Magyar Tudományos Akadémia alapításának bicentenáriuma (1825–2025)
és a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából, a Nápolyi L'Orientale Tudományegyetem és az
Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Miskolci Egyetem és a Pannon Egyetem közötti
nemzetközi együttműködési megállapodások keretében.

On the Occasion of the Bicentennial of the Hungarian Academy of Sciences (1825–2025)
and the Hungarian Science Day within the Framework of the International Agreements between
the University of Naples L'Orientale and the Eötvös Loránd University, the University of
Miskolc, and the University of Pannonia.

In occasione del Bicentenario dell'Accademia Ungherese delle Scienze (1825–2025)
e della Giornata della Scienza Ungherese, nell'ambito degli accordi internazionali tra l'Università di
Napoli L'Orientale e l'Università Eötvös Loránd, l'Università di Miskolc e l'Università della Pannonia.

Pannon Egyetem
University of Pannonia

ELTE

EÖTVÖS LORÁND
UNIVERSITY

A konferencia rendezői

Nápolyi L'Orientale Tudományegyetem
Pannon Egyetem
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Miskolci Egyetem

Organizers of the conference | Organizzatori

University of Naples L'Orientale
University of Pannonia
Eötvös Loránd University
University of Miskolc

PROGRAM | PROGRAM | PROGRAMMA

2025. november 5., szerda | Wednesday, November 5, 2025 |
Mercoledì 5 novembre 2025

10.00 – Megnyitó, köszöntő beszédek | Opening greetings | Apertura e saluti delle Autorità

Roberto Tottoli, Rector of the University of Naples L'Orientale
Augusto Guarino, Vice-Rector for Internationalization (UniOr)
Salvatore Luongo, Head of the Department of Literary, Linguistic and Comparative Studies (UniOr)
Norbert András Mátyus, Secretary of the Committee for Literary and Cultural Sciences of the
Hungarian Academy of Sciences (MTA IKTB)
István Csernicskó, External Member of the Hungarian Academy of Sciences
Amedeo Di Francesco, Honorary Member of the Hungarian Academy of Sciences
László Berényi, Interim Director of the Hungarian Academy in Rome
Stefano Bottoni, Head of the Interuniversity Centre for Hungarian and Central-Eastern European
Studies (CISUECO)
Rosanna Morabito, CISUECO Coordinator, Unit1 DLLC (UniOr)

11.00 Szünet | Break | Pausa

1. szekció | Session I | Sessione I

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: István Ladányi

11.30 – 11.55 Imre Kőrösi (University of Miskolc) „A' Kálomisták az egész Academiát a' kezökre
kerítették”. Az 1860-as MTA Lucanus-fordításpályázatának történetéhez [“The Calvinists Have Brought
the Entire Academy Under Their Sway”. The Academy's 1860 *Pharsalia* Translation Contest]

11.55 – 12.20 Katalin Pelczéder (University of Pannonia) *A Magyar Nemzeti Helynévtár Program.*
Mozsaikok Veszprém helynévtörténetéből [The Hungarian National Toponym Registry Program.
Mosaics from the Toponym History of Veszprém]

12.20 – 12.45 Andor Mészáros (Eötvös Loránd University) „Minden nemzet a maga nyelvén lett
tudós...”. *A nemzeti tudományosság intézményeinek létrejötte Közép-Európában* [“Every Nation Became a
Scholar in Its Own Language...”. The Formation of Institutions of National Scholarship in Central
Europe]

12.45 – 13.10 János D. Mekis (University of Pécs) *Fiction Writers as Members of the Hungarian
Academy of Sciences. Poetic Programmes and Role Dilemmas One Hundred Years Ago* [Szépirok mint MTA-
akadémikusok. Szerepdilemmák és poétikai programok, száz esztendeje]

13.10 Kérdések, hozzászólások | Discussion | Discussione

Ebédszünet | Lunch | Pausa pranzo

2. szekció | Session II | Sessione II

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Katalin Pelczéder

15.30 – 15.55 Péter Erdősi (Eötvös Loránd University) *The Uses of the Italian language at the Court of the Principality of Transylvania in the Late Sixteenth Century* [Az olasz nyelv használata az Erdélyi Fejedelemség udvarában a 16. század végén]

15.55 – 16.20 Szabolcs János (Partium Christian University – Eszterházy Károly Catholic University) *Nagyvárad, az operettváros (?)* [Nagyvárad is an Operetta City (?)]

16.20 – 16.45 Anikó Beregszászi – Kornélia Hires-László (Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian University) *Kompetenciamérés a kisebbségi magyar oktatásban: kihívások és lehetőségek Ukrajnában* [Assessing Competencies in Hungarian Minority Education: Challenges and Opportunities in Ukraine]

16.45 – 17.10 István Csernicskó (Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian University and University of Pannonia) – Andrienn Vig (Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian University) *Nyelvi akadálymentesítés és kisebbségi nyelvhasználat a kárpátaljai nyelvi tájképben* [Linguistic Accessibility and Minority Language Use in the Linguistic Landscape of Transcarpathia]

17.10 *Kérdések, hozzászólások | Discussion | Discussione*

**2025. november 6., csütörtök | Thursday, November 6, 2025 |
Giovedì, 6 novembre 2025**

3. szekció | Session III | Sessione III

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Dorottya Anna Szávai

09.30 – 09.55 Judit Pieldner (Sapientia Hungarian University of Transylvania) *Translation as Cultural Transmission in Andrea Tompa's Home* [A fordítás mint kulturális közvetítés. Andrea Tompa: *Home*]

09.55 – 10.20 Noémi Kertész (University of Miskolc) *Milyen nyelven ír az író? Közép- és kelet-európai kaleidoszkóp* [In What Language Does the Writer Write? A Kaleidoscope of Central and Eastern Europe]

10.20 – 10.45 Tünde Szabó (University of Pécs) *Struktúra-értelmezések a magyar és az orosz irodalomtudományban* [Interpretations of the Concept of Structure in Hungarian and Russian Literary Studies]

10.45 – 11.10 Manuel Ghilarducci (Humboldt-Universität zu Berlin) *Central Europe as a Transcultural Space. Ihar Babkoŭ's Reception in Hungary* [Közép-Európa mint transzkulturális tér. Ihar Babkoŭ fogadtatása Magyarországon]

11.10 *Kérdések, hozzászólások | Discussion | Discussione*

4. szekció | Session IV | Sessione IV

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Zsuzsanna-Mónika Tapodi

11.40 – 12.05 Andrea Albu-Balogh (Partium Christian University) *A kortárs irodalom és irodalomtudományi kutatások Nagyváradon* [Contemporary Literature and Literary Studies Research in Oradea (Nagyvárad)]

12.05 – 12.30 Dorottya Anna Szávai (Constantine the Philosopher University in Nitra) *A közép-kelet-európai elégiáról a kortárs magyar költészet tükrében* [On the Central and Eastern European Elegy in the Mirror of Contemporary Hungarian Poetry]

12.30 – 12.55 István Ladányi (University of Pannonia) *Regény versekből: narrativitás és töredékesség Tolnai Ottó Wilhelm-dalok (1992) című verseskötetében* [A Novel in Poems: Narrativity and Fragmentation in Ottó Tolnai's *Wilhelm's Songs* (1992)]

12.55 *Kérdések, hozzászólások | Discussion | Discussione*

Ebédszünet | Lunch | Pausa pranzo

5. szekció | Session V | Sessione V

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Andrea Albu-Balogh

14.30 – 14.55 Enikő Pál (Sapientia Hungarian University of Transylvania) *Magyar nyelvi elemek régi román dokumentumokban és feljegyzésekben* [Linguistic Traits of Hungarian Origin in Old Romanian Documents and Records]

14.55 – 15.20 Ingrid Tomonicska (Sapientia Hungarian University of Transylvania) *A sírversfaragástól a sorsfordításig. Magyar sírversek román nyelvre való fordításának körülményességeiről* [From Carving Epitaphs to Rewriting Fate: On the Difficulties of Translating Hungarian Epitaphs into Romanian]

15.20 – 15.45 Andreea Cristina Ivan (Transilvania University of Braşov) *Translating Hungarian Literature into Romanian. The Need for Programmatic Support* [A magyar irodalom román nyelvre való fordítása: az intézményes támogatás szükségessége]

15.45 *Kérdések, hozzászólások* | Discussion | Discussione

6. szekció | Session VI | Sessione VI

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Judit Papp

16.15 – 16.40 Katalin Lajos (Sapientia Hungarian University of Transylvania) *Lettera, posta, francobollo. Prospettive di analisi della corrispondenza privata nel XX secolo* [Letter, Post, Stamp. Perspectives for the Analysis of Private Correspondence in the Twentieth Century]

16.40 – 17.05 Lorenzo Marmioli (University of Szeged) *Il secondo quaderno di traduzioni BALIT (2025): presentazione e metodologia seguita nei seminari di traduzione a Balatonfüred (2020–2023)* [The Second BALIT Translation Workbook (2025): Overview and Methodology of the Balatonfüred Translation Seminars (2020–2023)]

17.05 *Kérdések, hozzászólások* | Discussion | Discussione

**2025. november 7., péntek | Friday, November 7, 2025 |
Venerdì, 7 novembre 2025**

7. szekció | Session VII | Sessione VII

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Péter Erdősi

10.00 – 10.25 Gábor Kovács (University of Pannonia) *A befejezetlen mondatok szerepe Mikszáth novelláiban. A „...” prózanyelvi szemantikája* [The Function of the Unfinished Sentences in Mikszáth's Short Stories. The Meaning of “...” in Prose Language]

10.25 – 10.50 Simona Nicolosi (University of Szeged) *La postmemoria letteraria del '56 ungherese. I romanzi Harmonia caelestis di Péter Esterházy e Akik már nem leszünk sosem di Dénes Krusovszky a confronto* [The literary postmemory of the Hungarian '56. A comparison between Péter Esterházy's *Harmonia caelestis* and Dénes Krusovszky's *Akik már nem leszünk sosem*]

10.50 – 11.15 Judit Baranyiné Kóczy (University of Pannonia) *Mit üzen a bajusz? Magyar identitáskonstrukció a digitális memkulturában* [What Does the Moustache Say? Hungarian Identity Construction in Digital Meme Culture]

11.15 *Kérdések, hozzászólások* | Discussion | Discussione

8. szekció | Session VIII | Sessione VIII

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Nicolò Dal Bello

11.45 – 12.10 Ivett-Barbara Vigh (Partium Christian University) *A társasjáték-pedagógia alkalmazása a kommunikációs kompetencia fejlesztésében bölcsészhallgatók körében: tapasztalatok a Partiumi Keresztény Egyetemről* [The Application of Game-Based Pedagogy in the Development of Communication Competence among Humanities Students: Insights from Partium Christian University]

12.10 – 12.35 Judit Papp (University of Naples L'Orientale) *A magyar nyelv oktatásának kezdetei Nápolyban: Tóth László* [Introducing Hungarian Language Studies at Naples: László Tóth]

12.35 – 13.00 Bianka Zámbo (University of Pannonia) *A kézírás poétikája. Tandori Dezső 2025-ben megjelent Egyetlen című noteszéneke intermedialis olvasata* [The Poetics of Handwriting. An Intermedial Reading of Dezső Tandori's *Egyetlen* (2025)]

13.00 *Kérdések, hozzászólások* | Discussion | Discussione

Ebédszünet | Lunch | Pausa pranzo

9. szekció | Session IX | Sessione IX

Szekcióvezető | Chair | Moderatore: Judit Papp

15.00 – 15.25 Cinzia Franchi (University of Padua) *Lingua e identità tra bilinguismo letterario e contesto transnazionale romeno-ungherese* [Language and Identity Between Literary Bilingualism and the Romanian-Hungarian Transnational Context]

15.25 – 15.50 Zsuzsanna-Mónika Tapodi (Sapientia Hungarian University of Transylvania) *Nyelv, identitás, fordítás* [Language, Identity, Translation]

15.50 – 16.15 Nicolò Dal Bello (University for Foreigners of Perugia) *Translinguismo e pluralismo culturale: il sostegno della Magyar Tudományos Akadémia alla ricerca interdisciplinare* [Translingualism and Cultural Pluralism: the Support of the Magyar Tudományos Akadémia for Interdisciplinary Research]

16.15 *Kérdések, hozzászólások* | Discussion | Discussione

16.30 Konferencia konklúziói és zárszó | Conclusions and closing remarks | Conclusioni e chiusura della conferenza